

**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Α'ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
04/04/2018**

Κείμενο 1

Τα παιδιά ωφελούνται πολύ από στενές φιλικές σχέσεις στις οποίες υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη. Οι φίλιες τα βοηθούν να συνειδητοποιήσουν κοινωνικές έννοιες, να συνυπάρχουν αρμονικά με άλλους και να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους. *Επίσης*, οι φίλιες ενισχύουν και σταθεροποιούν τους κανόνες, τις στάσεις και τις αξίες κάθε ομάδας συνομηλίκων, ενώ λειτουργούν και ως υπόβαθρο για τον ατομικό και τον ομαδικό συναγωνισμό. Επιπρόσθετα, ένας στενός φίλος μπορεί να βοηθήσει το παιδί να αντιμετωπίσει τις αρνητικές συνέπειες της αντιπάθειας και της απομόνωσης από τους συνομηλίκους. Τέλος, τα παιδιά με σταθερές και «ικανοποιητικές» φίλιες έχουν καλύτερη στάση απέναντι στο σχολείο και επιτυγχάνουν περισσότερα.

Τα παιδιά μπορούν με τον φίλο τους να μοιραστούν τα συναισθήματά τους, τους φόβους και κάθε λεπτομέρεια της ζωής τους. Το να έχουν τουλάχιστον έναν καλό φίλο, τον οποίο εμπιστεύονται, τους μαθαίνει με ποιον τρόπο να σχετίζονται με άλλους χωρίς να νιώθουν αμήχανα. Ακόμη, τα καθιστά ικανά να κατανοούν τις σκέψεις, τις προσδοκίες τα συναισθήματα και τις προθέσεις των άλλων. Επιπλέον, η ύπαρξη φίλων επιτρέπει το μοίρασμα μυστικών, αν και τα είδη των μυστικών που μπορούν να κατανοήσουν και να μοιραστούν τα παιδιά, διαφοροποιούνται ανάλογα με την ηλικία τους.

Ασφαλώς, και η φιλία διαφοροποιείται ανάλογα με την ηλικία. Ειδικά στην εφηβική ηλικία οι ομαδικές φίλιες είναι συνηθισμένο φαινόμενο. Οι ομάδες συνομηλίκων είναι γενικά μεγάλες, με αρκετά αγόρια ή κορίτσια τα οποία συμμετέχουν τακτικά μαζί σε διάφορες δραστηριότητες.

Ορισμένες παιδικές φίλιες διαρκούν μια ολόκληρη ζωή. Σε τέτοιες μακροχρόνιες φίλιες η σχέση συμβαίνει να είναι ισότιμη και κανένας φίλος να μην αναλαμβάνει έναν πιο σαφή ή σταθερό ρόλο. Συνήθως, οι νέοι που συντηρούν τις φιλικές τους σχέσεις για πολύ χρόνο έχουν κοινές αξίες, στάσεις και προσδοκίες. Η «κοινότητα» αυτή των «πιστεύω» και των «οραμάτων» αποτελεί τον συνεκτικό ιστό της φιλίας τους. *Επομένως*, οι άνθρωποι που διατηρούν μακροχρόνια φιλία σπάνια έχουν εντελώς αντίθετους χαρακτήρες.

G.J. Craig, D. Baucum. (2007). Η ανάπτυξη του ανθρώπου. (Επιμέλεια μετάφρασης Α. Ιωαννίδου), τ. Α', 656-657. Αθήνα: Παπαζήση (διασκευή).

Κείμενο 2.

Πολλά πράγματα στη ζωή μας έχουν αρνητικές και θετικές πτυχές, έτσι και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης βοηθούν στην επικοινωνία και τη γνωριμία μεταξύ ανθρώπων. Από την άλλη, όμως, αν δεν χρησιμοποιούνται με όρια μπορεί να οδηγήσουν στην **απομόνωση** και στην εξαπάτησή μας.

Το διαδίκτυο σήμερα δίνει τη δυνατότητα να μπορεί κανείς να συνομιλεί με τους φίλους του από την άνεση του σπιτιού του. Βοηθάει να μην χαθούν φίλιες οι οποίες δεν γίνεται να κρατηθούν με άλλο τρόπο. *Για παράδειγμα*, όταν ένας φίλος σου πάει να ζήσει σε μια άλλη χώρα και δεν μπορείτε να συναντηθείτε πρόσωπο με πρόσωπο το διαδίκτυο σου δίνει την **δυνατότητα** να μπορείς να

συνομιλείς μαζί του **ξεπερνώντας** το πρόβλημα της απόστασης. Επίσης, μπορεί κανείς να επικοινωνεί με το φίλο του όποια ώρα κι αν είναι ... μέρα ή νύχτα. Ακόμα το διαδίκτυο σου δίνει τη δυνατότητα να συνομιλείς με ανθρώπους με τους οποίους αναπτύσσονται όλο και συχνότερα δυνατές σχέσεις, αφού υπάρχουν κοινά ενδιαφέροντα ή κοινή στάση ζωής. Τέλος, το διαδίκτυο σε βοηθάει να οργανώσεις και ομαδικές συναντήσεις πολύ πιο εύκολα από την επικοινωνία από το τηλέφωνο ή άλλα μέσα επικοινωνίας.

Είναι δεδομένο πως στις μέρες μας το μεγαλύτερο μέρος της νεολαίας περνά τον ελεύθερο χρόνο του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ψάχνοντας για καινούργιους φίλους και συνομιλώντας με αυτούς. Μήπως, *όμως*, αυτό έχει **επιπτώσεις** στην πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία; Μέσα από έρευνες αποδείχτηκε πως αυτή η εικονική «φιλία» όχι μόνο δεν είναι πραγματική, αλλά επηρεάζει σημαντικά την πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνία, απομακρύνοντας μας από τους πραγματικούς μας φίλους, κάνοντας για εμάς πιο δύσκολη την ανάπτυξη σχέσεων και έτσι οδηγώντας μας στην απομόνωση.

Ένας ακόμα λόγος που εξηγεί γιατί δεν πρέπει να **στηρίζουμε** την πραγματική φιλία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι το γεγονός πως πολλοί νέοι προσπαθώντας να κάνουν καινούργιες φιλίες μέσω αυτών εξαπατήθηκαν. Πώς έγινε αυτό; Μεγάλοι σε ηλικία, συνήθως αρσενικού φύλου άνθρωποι θέλοντας να αποπλανήσουν νέες κοπέλες, παρίσταναν μικρούς σε ηλικία άντρες και ζητούσαν από τα κορίτσια να έρθουν σε επαφή από κοντά. Μόλις πραγματοποιούνταν αυτό οι κοπέλες συνειδητοποιούσαν πως δεν ήταν στην ηλικία τους αλλά πολύ μεγαλύτεροι. Αυτό εξακολουθεί να συμβαίνει μέχρι και στις μέρες μας και οι γονείς ανησυχούν πολύ. Έτσι καταλαβαίνουμε πως πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί για να μην μας συμβεί τέτοιου είδους εξαπάτηση.

Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν η ομάδα μας έχει ουδέτερη άποψη. Όταν οι νέοι χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με όριο και επίγνωση της χρήσης τους τα αξιοποιούν και ωφελούνται, όταν όμως ξεπερνούν το όριο μπορεί να οδηγηθούν σε πολλά προβλήματα, όπως απομόνωση και εξαπάτηση.

Φιλία και Διαδίκτυο, των Εβελίνα Βαΐου, Γιώργο Αγγελάκη, Δημήτρη Βρεττού, Έλλης Βαβουράκη

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Γιατί, σύμφωνα με το πρώτο κείμενο, είναι θετικό οι έφηβοι να αναπτύσσουν σχέσεις εμπιστοσύνης με τους φίλους τους; (80-100 λέξεις)

Μονάδες 15

A2. Με ποιους τρόπους, σύμφωνα με το κείμενο 2, μπορεί το διαδίκτυο να συνεισφέρει θετικά στην επικοινωνία μεταξύ των φίλων; (60-70 λέξεις)

Μονάδες 10

B1. Ποια είναι τα δομικά στοιχεία της τέταρτης παραγράφου (Ορισμένες... χαρακτήρες) του πρώτου κειμένου («Ορισμένες παιδικές φιλίες ... αντίθετους χαρακτήρες»);

Μονάδες 5

B2. α) Να βρείτε μία συνώνυμη λέξη για καθεμία από τις λέξεις του **δεύτερου** κειμένου με **έντονη γραφή**: απομόνωση, δυνατότητα, ξεπερνώντας, επιπτώσεις, στηρίζουμε

Μονάδες 5

β) Να δώσετε τα αντώνυμα των παρακάτω υπογραμμισμένων λέξεων του **πρώτου** κειμένου: αρνητικές, ικανά, επιτρέπει, συνηθισμένο, αντίθετος.

Μονάδες 5

B3. Να επισημάνετε τρεις λέξεις ή φράσεις **και στα δύο κείμενα** που να χρησιμοποιούνται με μεταφορική / συνυποδηλωτική σημασία.

Μονάδες 3

B4. Ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι παρακάτω διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις (με πλάγια γραφή στο κείμενο): **Επίσης** (1^η παράγραφος, Κείμενο 1), **Επομένως** (4^η παράγραφος, Κείμενο 1), **Για παράδειγμα** (2^η παράγραφος, Κείμενο 2), **όμως** (3^η παράγραφος, Κείμενο 2).

Μονάδες 4

B5. «Συνήθως, οι νέοι συντηρούν τις φιλικές σχέσεις για πολύ χρόνο». Να εντοπίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) και να την μετατρέψετε στην αντίθετη.

Μονάδες 3

Γ. «Η φιλία είναι ένα σημαντικό κομμάτι στη ζωή του ανθρώπου». Σε άρθρο που καλείστε να γράψετε στην σχολική εφημερίδα, (350-400 λέξεις) σε αφιέρωμα στις ανθρώπινες σχέσεις και στη φιλία, να επισημάνετε:

α) Τα κριτήρια με τα οποία πρέπει να επιλέγει κάποιος τους φίλους του και

β) την άποψή σας σχετικά με τους κινδύνους που κρύβουν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και το διαδίκτυο στην προσπάθεια επικοινωνίας και γνωριμίας μεταξύ παιδιών και εφήβων.

Μονάδες 50

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΛΑΝΤΖΑΣ ΗΛΙΑΣ
ΜΠΟΡΟΥΤΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**